

ΠΡΑΞΗ: "ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ"

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

«Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία, εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες»

Προσαρμογή εγχειριδίων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας στα παιδιά με προβλήματα ακοής. ΒΙΒΛΙΟ: ΑΣΤΕΡΙΑΣ 2 & ΑΣΤΕΡΙΑΣ 2 - Γραπτές ασκήσεις

Σύνταξη: Τριανταφυλλιά Τατσιοπούλου	Επιμέλεια Χριστίνα Μητσοπούλου	Υπεύθυνοι Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου Μαρία Δημητρακοπούλου (Κυριακή Σπανού, Γεωργία Ματζουλά και Δημήτρης Τζιμώκας)
---	--	---

Εισαγωγή

1. Από τα cd της σειράς «Αστερίας 2» δεν είναι δυνατόν ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί με περιορισμούς το Cd 2 Κείμενα-ασκήσεις λόγω της αναπηρίας των παιδιών. Επειδή ο βαθμός της ακουστικής απώλειας διαφέρει ο διδάσκων θα κρίνει κατά πόσο είναι εφικτή η εφαρμογή του.
2. Τα εγχειρίδια του «Αστερίας 2» που παρατίθενται αυτούσια, γιατί αφορούν χρήση αποκλειστικά από τον διδάσκοντα είναι τα εξής: «Αστερίας 2, Παιδαγωγικός Οδηγός για το Διδάσκοντα» και αυτούσιο το «Ελληνικά έθιμα και γιορτές» καθώς παραθέτει με απλό και κατανοητό τρόπο πληροφορίες για τα έθιμα και τις γιορτές των Ελλήνων.
3. Επιδέχονται προσαρμογές (αφαιρέσεις, αντικαταστάσεις και προσθήκες) τα εγχειρίδια: «Αστερίας 2 - βιβλίο μαθητή» και «Αστερίας 2 - γραπτές ασκήσεις».

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Πρέπει ο διδάσκων να αξιοποιεί όσο μπορεί σε κάθε μάθημα οπτικό υλικό που να σχετίζεται με το μάθημα, γιατί αυτό βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό την κατανόηση και την εμπέδωση της νέας γνώσης. Για τον λόγο αυτό συχνά προτείνεται η εισαγωγή εικόνων ή φωτογραφιών ή άλλου οπτικού υλικού στα μαθήματα. Η επιλογή μπορεί να γίνεται είτε από έντυπο είτε από ηλεκτρονικό υλικό κατά την κρίση του διδάσκοντα. Καλό είναι να γίνεται μια μικρή εισαγωγή κυρίως σε θέματα που παρουσιάζονται σε συνέχειες ή είναι πιο δύσκολα.
 - Σχετικά με τα τραγούδια κάποια έχουν αφαιρεθεί και κάποια παρέμειναν, ως ποιήματα, καθώς θεωρήθηκε ότι έχουν χρήσιμες πληροφορίες ή συνοδεύονται από χρήσιμες ασκήσεις.
3. Πολλές φορές αναφέρονται οι σημασίες ή οι ορισμοί των λέξεων καθώς κυρίως τα κωφά και λιγότερο τα βαρήκοα παιδιά έχουν σημαντικές ελλείψεις σε λεξιλόγιο. Επίσης συχνά προτείνεται να υπάρχουν σχετικές εικόνες. Καλό θα ήταν ο διδάσκων να δίνει

παραδείγματα, για να κατανοήσουν τα παιδιά τη χρήση των λέξεων. Άλλες φορές, ωστόσο, όταν στόχος δεν είναι η εκμάθηση λέξεων αλλά η κατανόηση του νοήματος ενός κειμένου, δεν παρατίθενται όλες οι πιθανές άγνωστες λέξεις.

4. Οι περισσότερες αλλαγές αφορούν την εκφώνηση των ασκήσεων ή τμήματα που κυρίως αναφέρονται στους ακούοντες. Κάποια ωστόσο παρέμειναν, για να έχουν τα παιδιά μια ευρύτερη εικόνα για τη χρήση της γλώσσα σε διάφορες περιστάσεις.

5. Η μετατροπή αρκετών κειμένων στη νοηματική στοχεύει στη βελτίωση της κατανόησης του νοήματος και των ιδεών των κειμένων και λειτουργεί θετικά στην προσέγγιση δύσκολων ή περίπλοκων κειμένων. Δεδομένου ότι η νοηματική θεωρείται μητρική γλώσσα των κωφών θα ήταν καλό να αξιοποιηθεί όσο το δυνατό περισσότερο στη διδασκαλία. Επειδή όμως υπάρχουν παιδιά κωφά ή βαρήκοα που δεν γνωρίζουν τη νοηματική ή δεν τη χρησιμοποιούν με ευχέρεια, για αυτό επιλέχθηκαν κάποια και όχι όλα τα κείμενα.

6. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξήγηση των γραμματικών φαινομένων και στην χρήση πολλών παραδειγμάτων.

6. Σχετικά με τις ασκήσεις θα πρέπει ο διδάσκων να αφιερώνει αρκετό χρόνο για να βεβαιωθεί ότι τα παιδιά έχουν καταλάβει τις οδηγίες, ενώ πολύ αποτελεσματικά λειτουργούν τα παραδείγματα.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ - ΑΣΤΕΡΙΑΣ 2

ΣΕΛΙΔΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
11	Μεταγράφεται	Κέφι Έννοια σας Γιούπι	Δίνονται ως λεξιλόγιο κάτω από το κείμενο: Καλή διάθεση Μη στενοχωριέστε Ζήτω Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
12	Μεταγράφεται	Κεραμιδόγατα	Γάτα Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξη πιο προσιτή στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
16	Μεταγράφεται	Κάνε το περίγραμμα	Ένωσε τις τελείες	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
17	Μεταγράφεται	Ορμή Σκούφος Τραγανά	Δίνονται ως λεξιλόγιο κάτω από το κείμενο: Δύναμη Φουσκωτό καπέλο Φρεσκοψημένα Καλό είναι εκτός από τις υπάρχουσες ζωγραφιές να προστεθούν, δίπλα στις σχετικές προτάσεις, μία που να δείχνει πώς δουλεύει μια μυλόπετρα και μια που να δείχνει έναν φούρναρη να φουρνίζει. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.

18-19	Αφαιρούνται	Άκου τις λέξεις και αντίγραψε τες στα κενά		Οι ασκήσεις είναι αδύνατο να γίνουν λόγω της αναπηρίας.
20	Μεταγράφεται Αφαιρείται	Προφτάσω Ακούω και τονίζω	Προλάβω	Λέξη πιο προσιτή στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Η άσκηση είναι αδύνατη λόγω της αναπηρίας.
23	Μεταγράφεται	Μεγάλους Βεγγαλικό Αντικρινό Λαμποκόπησε Μπάτης	Δίνονται ως λεξιλόγιο κάτω από το κείμενο: <i>Σημαντικούς Πυροτέχνημα (καλό είναι να υπάρχει μια σχετική εικόνα) Απέναντι Έλαμψε Ανεμος</i> Επιπλέον προτείνεται η απόδοση του ποιήματος στη νοηματική.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Η νοηματική θα βοηθήσει τα παιδιά να καταλάβουν και να νιώσουν καλύτερα το ποίημα.
24	Αφαιρείται	Ακούω-Προφέρω-Γράφω		Η άσκηση είναι αδύνατη λόγω της αναπηρίας.
25	Μεταγράφεται	Γεωπόνος	Δίνεται ο ορισμός μέσα σε παρένθεση.	Ο ορισμός θα βοηθήσει στην κατανόηση της λέξης.
26	Αφαιρείται Μεταγράφεται	Άκουσε την κασέτα και διάβασε Κατοικία	Σπίτι (μέσα σε παρένθεση)	Δεν είναι απαραίτητη η πρόταση για την κατανόηση των προτάσεων. Λέξη πιο προσιτή στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
28	Αφαιρείται	Προφορικά		Δεν είναι απαραίτητη η λέξη για τη συμπλήρωση της άσκησης.
30	Μεταγράφεται	Κάδρο	Πίνακας (μέσα σε παρένθεση)	Λέξη πιο προσιτή στο λεξιλόγιο του

				κωφού παιδιού.
32	Μεταγράφεται	Λείπει	Απουσιάζει (μέσα σε παρένθεση)	Λέξη πιο προσιτή στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
33	Μεταγράφεται	Σκαμνί Εκπομπή	Καρεκλάκι (μέσα σε παρένθεση) Σειρά (μέσα σε παρένθεση)	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
40	Προστίθεται	Γράψε κάτω από κάθε εικόνα τι υπάρχει/τι υπάρχουν	Προστίθενται μέσα σε παρένθεση μπερδεμένες οι λέξεις αυγό, κερύ, χαρταετός, κουκουβάγια	Τα κωφά παιδιά μπορεί να γνωρίζουν τις λέξεις στη νοηματική όχι όμως και στη γραπτή γλώσσα, οπότε η ύπαρξη των λέξεων θα τους διευκολύνει.
41	Μεταγράφεται	Βλαβερή	Κάνει κακό (μέσα σε παρένθεση) Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
42	Αφαιρείται	Άκουσε μια φορά την κασέτα		Δεν είναι απαραίτητη η εκφώνηση για τη συμπλήρωση της άσκησης.
43	Προστίθεται	Μ' αρέσει, Μ' αρέσουν	Καλό είναι να προστεθεί ένα παράδειγμα για κάθε στήλη (π.χ. Μ' αρέσει το καρπούζι, Μ' αρέσουν τα μήλα)	Η ύπαρξη παραδείγματος θα διευκολύνει τα κωφά παιδιά στη συμπλήρωση και την κατανόηση της άσκησης.
47	Μεταγράφεται	Ένωσε με γραμμές τα σχήματα με τα γράμματα Σάκες Βατόρια	Αντιστοίχισε τις εικόνες με τις λέξεις: Τσάντες (μέσα σε παρένθεση) Πλοία (μέσα σε παρένθεση)	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
48	Αφαιρείται Μεταγράφεται Αφαιρείται Μεταγράφεται	Άκουσε το κείμενο Διάβασε το Κάνε όσες περισσότερες προφορικές ερωτήσεις Περίχωρα	Διάβασε το κείμενο. Αφαιρείται η λέξη 'προφορικές' Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις:	Αρκεί η οδηγία «Διάβασε το κείμενο». Η εκφώνηση της άσκησης είναι σαφής. Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του

	Μεταγράφεται	Κριτές Έμβλημα Αφιερωμένος	Περίχωρα = η περιοχή γύρω από την πόλη, κριτές = αυτοί που αποφασίζουν τους νικητές σε ένα διαγωνισμό, έμβλημα = σύμβολο, αφιερωμένος = αυτό που προσφέρουμε, για να δείξουμε ευγνωμοσύνη και αγάπη σε κάποιον	κωφού παιδιού.
	Προστίθεται	Πήγαν Αθηνά. Τρίαίνα	Πήγαν τότε όλοι οι θεοί στην Ακρόπολη για να διαλέξουν ποιο από τα δώρα που θα έκαναν στην πόλη οι δύο θεοί, ο Ποσειδώνας και η Αθηνά, ήταν το καλύτερο. Προστίθεται δίπλα στη λέξη μέσα σε παρένθεση ένα μικρό σχήμα της τρίαίνας. Θα ήταν καλό να υπάρχουν εικόνες του Ποσειδώνα, της Αθηνάς και της Ακρόπολης. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Η ανάπτυξη της πρότασης είναι απαραίτητη για την κατανόηση του νοήματος. Απαραίτητο το σχήμα για την κατανόηση της λέξης. Οι εικόνες είναι πολύ αποτελεσματικό μέσο για την πρόσληψη πληροφοριών για τα κωφά παιδιά.
	Αφαιρείται	Αθήνα, είσαι η πόλη μου		
49	Προστίθεται	Ρωτάω-Απαντάω	Καλό είναι να προστεθεί ένας χάρτης που να δείχνει τις οδηγίες που δίνονται στο παιδί, μια φωτογραφία του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης και μια-δυο	Τα σχέδια και οι φωτογραφίες βοηθούν πολύ στην κατανόηση πληροφοριών.

			φωτογραφίες από τα εκθέματα. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
52-53	Προστίθεται	Ιππόκαμπος, ιπποπόταμος, αστερίας, λουκουμάς, υπολογιστής, ουρανοξύστης, καναπές	Προστίθενται δίπλα στις λέξεις εικόνες.	Οι εικόνες είναι πολύ αποτελεσματικό μέσο για την πρόσληψη πληροφοριών για τα κωφά παιδιά.
55		Μόνος στο σπίτι	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
57-58	Μεταγράφεται	Κάνε το περίγραμμα	Ένωσε τις τελείες.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
60-63	Μεταγράφεται Αφαιρείται Προστίθεται	Άκου τις λέξεις και τις προτάσεις και αντίγραψε τις στα κενά Να τα βγάλω εσύ Ζάρι, ντόμινο, τόμπολα	Αντίγραψε στα κενά τις λέξεις και τις προτάσεις που βλέπεις. Καλό είναι να μπούνε δίπλα στις λέξεις οι εικόνες.	Η περιγραφή δεν βοηθά το κωφό παιδί να καταλάβει το παιχνίδι. Λέξεις δύσκολες για τα κωφά παιδιά, οι εικόνες θα βοηθήσουν στην κατανόηση τους.
65		Ρωτάω-Απαντάω	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
67	Μεταγράφεται Αφαιρείται	Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να σχηματίσεις φράσεις Ακούω και τονίζω	Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να φτιάξεις προτάσεις.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Η άσκηση είναι αδύνατη λόγω της αναπηρίας.
69-70	Αφαιρούνται	Ακούω-Προφέρω-Γράφω		Οι ασκήσεις είναι αδύνατες λόγω της αναπηρίας.
71	Αφαιρείται	Άκουσε την κασέτα		

	Μεταγράφεται	Γράψε τις λέξεις	Γράψε τις λέξεις που βλέπεις	Πιο σαφής η εκφώνηση
73	Μεταγράφεται Προστίθεται	Ημέρα αργίας Χταπόδι, φάβα, θαλασσινά, ταραμοσαλάτα, λαγόνα	Δίνεται ως λεξιλόγιο η λέξη αργία ως η μέρα που οι άνθρωποι δε δουλεύουν , τα μαγαζιά είναι κλειστά, γιατί είναι μια σημαντική γιορτή για τους χριστιανούς. Καλό είναι να υπάρχουν εικόνες δίπλα στις λέξεις.	Ο ορισμός βοηθά το κωφό παιδί να καταλάβει τη σημασία της λέξης Οι εικόνες είναι πολύ αποτελεσματικό μέσο για την πρόσληψη πληροφοριών για τα κωφά παιδιά.
76		Μέσα στο σπίτι υπάρχουν		
77	Μεταγράφεται	Αποστολέας, Παραλήπτης, Διεύθυνση	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι τρεις λέξεις: αποστολέας =αυτός που στέλνει ένα γράμμα, παραλήπτης = αυτός που παίρνει το γράμμα, διεύθυνση = ο δρόμος που μένει κάποιος	Οι ορισμοί βοηθούν το κωφό παιδί να καταλάβει τη σημασία των λέξεων.
78	Αφαιρείται	Άκουσε την κασέτα		
79	Αφαιρείται Μεταγράφεται	Απάντησε στις ερωτήσεις προφορικά και γραπτά	Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.	Πιο σαφής η εκφώνηση.
80	Μεταγράφεται Αφαιρείται	Κυκλοφορεί, απίθανοι, συχνά Απάντησε στις ερωτήσεις	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι τρεις λέξεις: κυκλοφορεί = κινείται, απίθανοι = τέλειοι, συχνά = συνήθως Απάντησε στις παρακάτω	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Πιο σαφής η εκφώνηση.

		προφορικά και γραπτά	ερωτήσεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
81	Μεταγράφεται Αφαιρείται	Ορειβασία, συγκοινωνία, εξερεύνηση Απάντησε στις ερωτήσεις προφορικά και γραπτά	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι τρεις λέξεις: ορειβασία = ανεβαίνω ένα βουνό , συγκοινωνία = μεταφορά ανθρώπων και πραγμάτων από μια περιοχή σε μια άλλη π.χ. αστικό, λεωφορείο, εξερεύνηση = έρευνα Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι ορισμοί βοηθούν το κωφό παιδί να καταλάβει τη σημασία των λέξεων. Πιο σαφής η εκφώνηση.
82	Αφαιρείται	Κάνω ασκήσεις		Η άσκηση είναι αδύνατη λόγω της αναπηρίας.
84	Μεταγράφεται	Ακούω και διαβάζω Καταπληκτικά Σκορπίζει	Διαβάζω Δίνονται ως λεξιλόγιο οι δυο λέξεις: Καταπληκτικά = τέλεια, Σκορπίζει = μοιράζει Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Πιο κατάλληλη εκφώνηση. Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
86-87	Αφαιρείται	Πες μας, Πες μας		Δεν είναι απαραίτητα για την κατανόηση της γραμματικής.
88	Μεταγράφεται	Ρωτάω-Απαντάω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι παρακάτω λέξεις: μηχανή = μοτοσυκλέτα,	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.

			απίθανη=, τέλεια, φροντιστήριο= ιδιωτική σχολή για να μάθει κάποιος ξένες γλώσσες, ωδείο= σχολή που διδάσκεται μουσική, σπορ= άθλημα Καλό είναι δίπλα στις λέξεις τένις, θαλάσσιο σκι και σκάκι να προστεθούν οι σχετικές εικόνες. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
89	Αφαιρείται	Κάνω ασκήσεις		
90	Προστίθεται	Παίζω/Μαθαίνω, Κάνω, Παίζω επιτραπέζια παιχνίδια	Καλό είναι να προστεθούν οι σχετικές εικόνες δίπλα σε όλα τα μουσικά όργανα και δίπλα στις λέξεις: ιππασία, ενόργανη γυμναστική, πατίνια, ντόμινο, τόμπολα, τάβλι.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
92	Προστίθεται	Καντίνα, κουλούρι, μπισκότα,	Δίνονται ως λεξιλόγιο: καντίνα= κυλικείο και για τις λέξεις κουλούρι και μπισκότα μπαίνουν εικόνες. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα	Λέξη πιο προσιχή στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού, οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
93	Μεταγράφεται	Άκουσε ... ιστορία	Συμπλήρωσε τα κενά με τις σωστές λέξεις από τις εικόνες της διπλανής σελίδας.	Πιο σαφής η εκφώνηση.
97		Πού μένεις;	Προτείνεται η μετατροπή του στη	

			νοηματική γλώσσα.	
99	Μεταγράφεται Αφαιρείται Προστίθεται	Ακούω και διαβάζω Δεν πρέπει να ακούς μουσική την ώρα που μελετάς. Πρέπει να υπάρχει ησυχία. Να μη φωνάζεις δυνατά όταν οι άλλοι κοιμούνται. Δεν πρέπει να βάζεις δυνατή μουσική όταν οι άλλοι κοιμούνται. Πρέπει να κάνεις ησυχία και να μιλάς σιγά.	Οι συμβουλές Δίπλα στη λέξη τούμπες καλό είναι να προστεθεί μια εικόνα	Πιο κατάλληλος τίτλος. Η εικόνα θα βοηθήσει την κατανόηση της λέξης.
100-101		Η λογοτεχνία μας	Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
104	Μεταγράφεται Προστίθεται Αφαιρείται	Αρχιτέκτονας, αλληλογραφία Γράψε μου φωνή τους	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι παρακάτω λέξεις: αρχιτέκτονας = ο άνθρωπος που σχεδιάζει κτίρια, αλληλογραφία = επικοινωνία με γράμματα Καλό είναι να προστεθεί ένα σχέδιο του σπιτιού όπως περιγράφεται με τα ονόματα των δωματίων. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Το σχέδιο θα βοηθήσει στην κατανόηση της περιγραφής.
105	Αφαιρείται Προστίθεται	Ας ακούσουμε τι λένε Καγιάκ	Καλό είναι να προστεθεί μια εικόνα που να δείχνει ένα καγιάκ.	Η εικόνα θα βοηθήσει στην κατανόηση της λέξης.

109	Μεταγράφεται	Έπαθλο, κλωνάρι Κατά τη διάρκεια	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι παρακάτω λέξεις: έπαθλο = βραβείο, κλωνάρι = κλαδί Όσες μέρες κρατούσαν οι αγώνες Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Η τροποποίηση της πρότασης είναι απαραίτητη για την κατανόηση του νοήματος.
110	Προστίθεται Μεταγράφεται	Κάνω βουτιές, κοχύλια, βότσαλα, αστερίες, βόλους Κουβέντιαζαν, υπαίθριο, συμπαθητική	Καλό είναι να προστεθούν οι σχετικές εικόνες δίπλα σε αυτές τις λέξεις. Δίνονται ως λεξιλόγιο οι τρεις λέξεις: κουβέντιαζαν = συζητούσαν, υπαίθριο = αυτός που βρίσκεται στην εξοχή, συμπαθητική = ευχάριστη Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων. Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
112	Μεταγράφεται	Φεγγαρόλουστες, κάψα, πέλαγο, βοή, λαχτάρα	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: φεγγαρόλουστες = αυτός που φωτίζεται από το φως του φεγγαριού, κάψα = υπερβολική ζέστη, πέλαγο = θάλασσα, βοή = συνεχής θόρυβος, λαχτάρα = μεγάλη επιθυμία Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
117	Αφαιρείται	Με παντομίμα	Προτείνεται η μετατροπή του στη	Δεν απαιτείται η φράση για να

			νοηματική γλώσσα.	καταλάβουν τα παιδιά το παιχνίδι .
118	Μεταγράφεται	Πρωταγωνιστές, μύθος, δίδαγμα, αγρόκτημα, εργαλεία	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: πρωταγωνιστές = τα πιο σημαντικά πρόσωπα μιας ιστορίας, μύθος = φανταστική ιστορία, δίδαγμα = συμπέρασμα μιας ιστορίας που μας διδάσκει κάτι, αγρόκτημα = χωράφι, εργαλεία = πράγματα που μας βοηθούν να κάνουμε δουλειές Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
119	Προστίθεται	Τράγος, πηγάδι, πηγούνι	Καλό είναι να προστεθούν οι σχετικές εικόνες δίπλα σε αυτές τις λέξεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν στην κατανόηση των λέξεων.
120	Μεταγράφεται	Κλαράκι, σκαρφάλωσε, γλίτωσε	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: κλαράκι = μικρό κλαδί, σκαρφαλώνω = ανεβαίνω με τα χέρια μου και τα πόδια μου σε μια επιφάνεια, γλίτωσε = σώθηκε Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
121	Μεταγράφεται	Ζωηρό, ροχαλητό, άρπαξε, τεράστιο	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ζωηρό = πολύ κινητικός, ροχαλητό = ο θόρυβος που κάνει ο άνθρωπος όταν κοιμάται, αρπάζω = πιάνω με βία,	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.

	Προστίθεται	Ζούγκλα, δίχτυ	τεράστιο = πολύ μεγάλο Καλό είναι να προστεθούν οι σχετικές εικόνες δίπλα σε αυτές τις λέξεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
122-124	Αφαιρείται			Επειδή πρόκειται για τραγούδια, δεν έχουν ενδιαφέρον για το κωφό παιδί.
126	Μεταγράφεται	Κάνε το περίγραμμα	Ένωσε τις τελείες.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
132	Μεταγράφεται Αφαιρείται	A. Άκουσε ... ακούς. B. Άκουσε ... λείπουν. Ακούω και τονίζω	Συμπλήρωσε τις λέξεις με κλ, κρ, σκ, τρ, ξ . Συμπλήρωσε τις λέξεις με πν, μν, ρν .	Πιο σαφής η εκφώνηση.
133-134	Αφαιρείται Μεταγράφεται	Ακούω και διαβάζω Αντάμειβε, κοιλάδα, συμπόνια, καλύβα, περιποιηθούμε, έγνεθε, συγύριζε,	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: ανταμείβω = προσφέρω σε κάποιον κάτι ανάλογο για το καλό που κάνει, κοιλάδα = πεδιάδα που έχει γύρω βουνά, συμπόνια = λυπάμαι κάποιον και προσπαθώ να τον βοηθήσω, καλύβα = πρόχειρο σπίτι στο χωριό, περιποιούμαι = προσφέρω, φροντίζω, γνέθω = κάνω το μαλλί κλωστή,	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού

			συγυρίζω= τακτοποιώ Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	
138-139	Μεταγράφεται	Κάνε το περίγραμμα	Ένωσε τις τελείες.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
141	Μεταγράφεται Προστίθεται	Σπάγκος, τσιγκούνης Θερμόμετρο, γκαράζ	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: σπάγκος= χοντρή κλωστή για να δένουμε πράγματα, τσιγκούνης= αυτός που του αρέσει να μαζεύει πολλά λεφτά και να ξοδεύει λίγα Καλό είναι να μπούνε εικόνες δίπλα σε αυτές τις λέξεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού. Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
143	Μεταγράφεται Μεταγράφεται	Ακούω-Προφέρω-Γράφω α. Άκουσε ... ακούς. β. Άκουσε ... ακούς.	Γράφω Συμπλήρωσε τις λέξεις με σχ, σγ, σκ, σπ, σπρ. Συμπλήρωσε τις λέξεις με. χλ, κλ, πλ, γλ, λγ, θλ. Συμπλήρωσε τις λέξεις με κτ, χτ, νδ, νθ.	Πιο κατάλληλη η εκφώνηση. Πιο σαφής η εκφώνηση.
144	Μεταγράφεται Μεταγράφεται	Ακούω-Προφέρω-Γράφω α. Άκουσε ... ακούς. β. Άκουσε ... ακούς.	Γράφω Συμπλήρωσε τις λέξεις με τρ, δρ, θρ, ρθ. Συμπλήρωσε τις λέξεις με κδρ, νθρ, κτρ, κρ. Συμπλήρωσε τις λέξεις με γγ, γκ, γχ, γν.	Πιο κατάλληλη η εκφώνηση. Πιο σαφής η εκφώνηση.

145-146	Αφαιρείται Μεταγράφεται Προστίθεται	Ακούω και διαβάζω Χύτρα, εξαιρετικό, σανίδες Καταρράχτης	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: χύτρα = μεγάλη βαθιά κατσαρόλα, εξαιρετικό = πολύ καλός, σανίδες = κομμάτια ξύλου Καλό είναι να μπει εικόνα δίπλα σε αυτή τη λέξη. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού Η εικόνα θα βοηθήσει την κατανόηση της λέξης
149	Μεταγράφεται	Κάνε το περίγραμμα	Ένωσε τις τελείες.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού.
151	Μεταγράφεται Προστίθεται Αφαιρείται	Φουλάρι, μανάβης Γλειφιτζούρι Ακούω και τονίζω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: φουλάρι = μαντίλι για το λαιμό, μανάβης = αυτός που πουλά φρούτα και λαχανικά. Καλό είναι να μπει εικόνα δίπλα σε αυτή τη λέξη. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού Η εικόνα θα βοηθήσει την κατανόηση της λέξης.
152-153	Μεταγράφεται	Ακούω-Προφέρω-Γράφω	Γράφω Συμπλήρωσε τις λέξεις σύμφωνα με τον πίνακα (η εκφώνηση επαναλαμβάνεται πριν από κάθε πίνακα).	Πιο κατάλληλη η εκφώνηση. Πιο σαφής η εκφώνηση.
154-155	Αφαιρείται Μεταγράφεται	Ακούω και διαβάζω Αρμέγω, πλατιά, φιλόξενος, απονιά, μεγαλόπρεπος, σμίγω	Δίνονται ως λεξιλόγιο οι λέξεις: αρμέγω = βγάζω γάλα από ένα ζώο, πλατιά = μεγάλη,	Λέξεις πιο προσιτές στο λεξιλόγιο του κωφού παιδιού

	Προστίθεται	Βελανιδιά, φλαμουριά	αφιλόξενος= αυτός που δεν είναι φιλόξενος απονιά= σκληρότητα, μεγαλόπρεπος= μεγάλος και εντυπωσιακός, σμίγω= ενώνω Καλό είναι να μπούνε εικόνες δίπλα σε αυτές τις λέξεις. Προτείνεται η μετατροπή του στη νοηματική γλώσσα.	Οι εικόνες θα βοηθήσουν την κατανόηση των λέξεων.
--	-------------	----------------------	--	---

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ - ΑΣΤΕΡΙΑΣ 2 - ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ	ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
20	Γράφω ορθογραφία	Αφαιρείται		Έχουν αφαιρεθεί και οι αντίστοιχες σελίδες του βιβλίου.
46	Στο τηλέφωνο	Μεταγράφεται	Στο σχολείο	Πιο κατάλληλο το πλαίσιο διαλόγου.
48	Μαμά: Πάρε τους στο τηλέφωνο Ελένη (παίρνει στο τηλέφωνο) Μαμά: Τι σου είπε ο Μίλτος; Ελένη: Μου είπε ότι δεν...	Μεταγράφεται	Μαμά: Στείλε τους μήνυμα Ελένη (στέλνει μήνυμα) Μαμά: Τι σου έγραψε ο Μίλτος; Ελένη: Μου έγραψε ότι δεν...	Πιο κατάλληλο το πλαίσιο διαλόγου.
59	Πλάνο, κουκίδα	Μεταγράφεται	Σχέδιο, σημάδι	Λέξεις πιο κατανοητές για το κωφό παιδί.
63	Συμπλήρωσε ... γραπτά	Μεταγράφεται	Συμπλήρωσε σωστά τα κενά	Πιο σωστή εκφώνηση.
83	Πες ... φίλους	Αφαιρείται		Δεν είναι απαραίτητη η πρόταση για την άσκηση.
97	84. Συμπλήρωσε τα κενά με αυτά τα ρήματα	Μεταγράφεται	Καλό είναι οι προτάσεις να είναι η μία κάτω από την άλλη, για να φαίνεται ότι πρόκειται για ερώτηση και απάντηση.	Το σχήμα αυτό διευκολύνει τα παιδιά στην κατανόηση της άσκησης.
111	Πες ... εικόνα	Μεταγράφεται	Γράψε τι κάνει ο Μίμης σε κάθε	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.

			εικόνα.	
113	Πέστε τι φοράει κάθε παιδί και γιατί.	Μεταγράφεται	Γράψτε τι φοράει κάθε παιδί και γιατί.	Πιο κατάλληλη εκφώνηση.
117	8. Κάθε πότε πας θέατρο; 9. Κάθε πότε ακούς μουσική;	Αφαιρείται		
138-141		Αφαιρείται		Έχουν αφαιρεθεί και οι αντίστοιχες σελίδες του βιβλίου.

Για το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, © 2013-2014

Στο πλαίσιο της Πράξης:

«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Ν. Καζάζης

Παραδοτέο: Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία, εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες

Η ομάδα εργασίας:

Τριανταφυλλιά Τατσιοπούλου - Φιλολόγος στο Ειδικό Γυμνάσιο και Λύκειο Κωφών και Βαρήκων Θεσσαλονίκης-ΜΔΕ στην Εκπαίδευση, Ε.Α.Π.

Υπεύθυνες Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου & Μαρία Δημητρακοπούλου (Υ.Π. διετέλεσαν επίσης οι : Γεωργία Ματζουλά, Κυριακή Σπανού & Δημήτριος Τζιμώκας)